C O P I E
Judecătoria Cahul sediul Central
Judecătorul Leonid Turculeț *Dosarul nr. 2-22099884-05-2r-16062023*

D E C I Z I E

În numele Legii

02 octombrie 2023 *mun. Cahul*

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Cahul
Avînd în componenţa sa:
Președintele colegiului, judecător: ***Galina Vavrin***
Judecătorii: ***Natalia Bondarenco şi Ion Dănăilă***

a examinat, fără citarea părților, recursul declarat de către *avocatul Arnaut Alexandru* în interesele reclamantei *Cudeaşova Vera* împotriva *încheierii Judecătoriei Cahul sediul Central din 22 mai 2023* privind restituirea cererii depuse în procedură specială de *Cudeaşova Vera* prin intermediul avocatului Arnaut Alexandru către *Primăria comunei Budei* privind constatarea dobândirii dreptului de proprietate asupra bunului imobil prin uzucapiune.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar, Colegiul judiciar,

C O N S T A T Ă :

În fapt:

1. La data de 12 iulie 2022 *avocatul Arnaut Alexandru* în interesele lui *Cudeaşova Vera* a depus în Judecătoria Cahul sediul Central cerere de chemare în judecată către Primăria comunei Budei potrivit căruia se solicită:

*constatarea dobândirii dreptului de proprietate asupra bunului imobil prin uzucapiune asupra următoarelor terenuri aferente cu nr.cadastral ***** cu suprafața 03461 ha, *****cu suprafața 0,1319 ha, ***** cu suprafața 2,1931, ***** cu suprafaţa 0,0936 ce au aparţinut decedatului Belopșițchii Dmitri.*

În temeiul art.85 alin.(4) Cod procedură civilă, scutirea lui Cudeaşova Vera de la plata taxei de stat.

2. Prin încheierea Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 14 iulie 2022 (f.d.22-23): s-a respins cererea lui Cudeașova Vera privind scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii lu Cudeașova Vera către Primăria comunei Budei privind constatarea dobândirii dreptului de proprietate asupra bunului imobil prin uzucapiune pînă pe data de 28 iulie 2022 cu înlăturarea neajunsurilor expuse în încheiere.

3. Prin încheierea Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 28 iulie 2022 (f.d.28) a fost *primită în procedură* cererea lui Cudeașova Vera.

4. Prin încheierea președintelui interimar al Judecătoriei Cahul din 11 aprilie 2023 (f.d.50-51) s-a dispus redistribuirea aleatorie a cauzelor aflate în procedura judecătorului demisionat Svetlana Uzun către alte complete de judecată, prin intermediul PIGD inclusiv a prezentului dosar.

5. Ulterior ,potrivit Fișei de repartizare repetată a dosarului extrasă din PIGP, cauza Cudeașova Vera prin intermediul avocatului Arnaut Alexandru către Primăria comunei Budei privind constatarea dobândirii dreptului de proprietate asupra bunului imobil prin uzucapiune a fost repartizată judecătorului Leonid Turculeț la data de 11 aprilie 2023.

6. Prin încheierea Judecătoriei Cahul sediul Central din 13 aprilie 2023 (f.d.53):

-*nu s-a dat curs cererii* depuse în procedură specială de Cudeașova Vera, reprezentată de avocatul Arnaut Alexandru privind constatarea dobândirii dreptului de proprietate asupra bunului imobil prin uzucapiune. S-a comunicat petiționarului despre necesitatea înlăturării neajunsurilor indicate în încheiere, acordîndu-i pentru aceasta un termen de 15 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză. S-a explicat petiționarului că în caz dacă nu va lichidat neajunsurile menționate, cererea nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

În argumentarea încheierii sunt invocate următoarele motive precum că, conform art.328 Cod de procedură civilă, la cererea de uzucapiune se vor anexa: un certificat eliberat de autoritatea competentă din care rezultă faptul că moștenirea titularului înregistrat în registrul de publicitate prevăzut de lege a fost sau nu deschisă, iar în caz afirmativ cine sunt moștenitorii; în cazul imobilelor, un certificat eliberat de primăria în a cărei rază teritorială este situat imobilul din care să rezulte că aceasta nu face parte din domeniul public al statului sau al unității administrativ-teritoriale; certificatul privind absența datoriilor la bugetul public național al petiţionarului; lipsa cuprinzând numele, prenumele și domiciliul a cel puțin 2 martori iar acest circumstanțe legale nu au fost respectate la depunerea cererii, iar pentru a o primi în procedură, petentul urmează să prezinte actele menţionate.

Poziția instanței de fond:

7. Prin Încheierea Judecătoriei Cahul *sediul Central* din 22 mai 2023 (f.d.57):

S-a restituit cererea depusă în procedura specială de Cudeașova Vera, reprezentată de avocatul Arnaut Alexandru privind constatarea dobândirii dreptului de proprietate asupra bunului imobil prin uzucapiune. S-a remis

petentei copia de pe încheierea în cauză cu cererea de chemare în judecata şi anexe. S-a explicat petentei că restituirea cererii nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi petent, cu aceeaşi acţiune dacă a lichidat încălcările.

În argumentarea încheierii, instanța de judecată a menționat că din încheierea Judecătoriei Cahul din 13 aprilie 2023 se atestă că cererea petentei a fost depusă fără respectarea condițiilor art.167 alin.(1) lit.c) și art.328 Cod de procedură civilă iar în caz de neprezentarea actelor solicitate de norma legală sus enunțată, s-a explicat petentului că cererea nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate, va fi restituită. Petenta nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea menționată în termenul stabilit, în pofida faptului că a recepționat încheierea dată.

Solicitarea și argumentele recursului:

8. La data de 06 iunie 2023 *avocatul Arnaut Alexandru* în interesele *Cudeaşova Vera* a declarat recurs împotriva încheierii nominalizate (f.d.159-60) potrivit căruia s-a solicitat:

-casarea încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 22 mai 2023 privind restituirea cererii de chemare în judecată a lui Cudeaşova Vera privind constatarea dobândirii dreptului de proprietate asupra bunului imobil prin uzucapiune, cu restituirea cauzei la Judecătoria Cahul sediul Central pentru examinarea în fond.

În *motivarea recursului* sunt invocate următoarele argumente precum că, instanța de fond incorect a tălmăcit normele legislației procesual civile la emiterea încheierii de restituire a cererii lui Cudeașova Vera.

Consideră că a fost dată o evaluare incorectă a actelor și probelor prezentate de instanța de judecată la etapa de pregătire a cauzei spre cercetarea judecătorească care o confirmă cerințele acțiunii.

Menționează că, prin încheierea Judecătoriei Cahul din 13 aprilie 2023 petentului i s-a oferit termen pentru corectarea neajunsurilor în timp de 15 zile lucrătoare din momentul recepționării copiei încheierii pentru corectarea neajunsurilor.

Prin urmare cererea cu actele anexate este supusă restituirii în legătură cu neîndeplinirea indicațiilor judecătorului, enumerate în încheierea instanței de judecată din 13 aprilie 2023.

Materialele cauzei denotă că la data de 12 iulie 2022 a fost înregistrată cererea lui Cudeașova Vera către Primăria comunei Budei la Judecătoria Cahul sediul Taraclia, fiind solicitată scutirea de la achitarea taxei de stat.

Studiind cererea depusă, instanța de judecată ajunge la concluzia privind necesitatea respingerii cererii privind scutirea de la achitarea taxei de stat cu

obligarea lui Cudeașova Vera de a achita taxa de stat cu dispunerea de a nu da curs acțiunii civile (încheierea din 14 iulie 2022).

Încheierea Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 14 iulie 2022 de nu dat curs a acțiunii civile depuse de Cudeașova Vera a fost executată integral.

La etapa pregătirii cauzei spre dezbateri judiciare, la solicitarea instanței de judecată de a prezenta probe, avocatul Arnaut Alexandr a remis în adresa Biroului Notarial al or.Taraclia, Cîvîrjic Natalia solicitării privind prezentarea informației de deschiderea moștenirii la biroul notarial al or.Taraclia la cererea moștenitorilor Beloșițchii Dmitrii.

Interpelarea de către notar nu a fost executată, în legătură cu ce instanța de judecată s-a adresat la notar privind prezentarea informației menţionate. Pîrîtul în prezenta cauză Primăriei comunei Budăi a prezentat referință fără a obiecta la cerințele lui Cudeașova Vera prezentând instanței de judecată extrasele din cartea de uz casnic.

La etapa de pregătire a cauzei la cercetarea judecătorească de către avocatul Arnaut Alexandr a fost înaintat demersul privind audierea martorului Dermenji Vladimir, Stepanova Anna și Dermenji Valentina, luîndu-și obligațiunea de a asigura prezența lor în instanța de judecată. Instanța de judecată a admis demersul. La această etapă, parte pregătitoare a ședinței de judecată a fost finisată și cauza a fost stabilită spre examinare pentru data de 14 martie 2023 orele 09.00. Însă cauza civilă a fost amânată pe motiv că judecătorul a fost antrenat la lecții Online.

Prin încheierile din 13 aprilie 2023 și 22 mai 2023 se atestă că instanța nu a examinat acțiunea civilă depusă de Cudeașova Vera, dar stadia de primire a acțiunii civile conform art.171 alin.(1), art.166, 167 alin.(1) lit.a),b),c) Cod de procedură civilă.

Consideră că la examinarea cauzei civile care deja este primită, instanța de judecată era obligată să citeze părțile la stadia de primire a acțiunii cu scopul de a înlătura neajunsurile depistate și ulterior să soluționeze cauza conform art.267 Cod de procedură civilă.

Consideră că încheierea din 22 mai 2023 de restituire a acțiunii civile, este un impediment în realizarea drepturilor civile a participanților procesului la acces la justiție și la un proces echitabil garantat de art.20 din Constituție și art.6 paragraf 1 CEDO.

Termenul de depunere a recursului:

9. Conform art.425 Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*

Din actele cauzei se constată că, încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 22 mai 2023, a fost expediată în adresa avocatului și Cudeașova Vera la data de 23 mai 2023, fapt confirmat prin scrisoare de expediere a actului judecătoresc (f.d.58).

La data de 06 iunie 2023 avocatul Arnaut Alexandr în interesele Cudeașova Vera a declarat recurs împotriva încheierii sus nominalizate.

În conformitate cu art.100 alin.(1) Cod de procedură civilă, *cererea de chemare în judecată şi actele de procedură se comunică participanților la proces şi persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poştă, cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui, precum şi prin delegație judiciară.*

Colegiul judiciar constată că, potrivit materialelor cauzei lipsește dovada de comunicare avocatului și reclamantei a încheierii primei instanțe, în condițiile prevederilor art.100 alin.(1) Cod de procedură civilă, din care considerente, Colegiul judiciar consideră că avocatul în interesele reclamantei, s-a încadrat în termen prevăzut de lege, pentru declararea recursului împotriva încheierii instanței de fond.

Aprecierea instanței de recurs:

10. Conform art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.*

În conformitate cu art.423 alin.(1) Cod de procedură civilă, *încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părţi şi de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.*

Pornind din prevederile legii citate recursul s-a examinat fără participarea părților, însă cu înștiințarea acestora despre data judecării cauzei în ordine de recurs şi prezentarea referinței.

11. Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma cererii de recurs și a materialelor din dosar, Colegiul judiciar consideră recursul drept întemeiat, care urmează a fi admis, cu casarea încheieri primei instanțe, din următoarele motive.

Conform art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, *instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept, să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.*

Colegiul judiciar, reieșind din conținutul actului contestat și cererii de recurs, constată că, la data de la data de 12 iulie 2022 *avocatul Arnaut Alexandru* în interesele lui *Cudeașova Vera* a depus în Judecătoria Cahul sediul Central *cerere de chemare în judecată* către Primăria comunei Budei potrivit căruia se solicită:

constatarea dobândirii dreptului de proprietate asupra bunului imobil prin uzucapiune asupra următoarelor terenuri aferente cu nr.cadastral ***** cu suprafața 03461 ha, *****cu suprafața 0,1319 ha, ***** cu suprafața 2,1931, ***** cu suprafaţa 0,0936 ce au aparținut decedatului Belopșițchii Dmitri.

În temeiul art.85 alin.(4) Cod procedură civilă, scutirea lui Cudeașova Vera de la plata taxei de stat.

Prin *încheierea Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 14 iulie 2022* (f.d.22-23): s-a respins cererea lui Cudeașova Vera privind scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii lu Cudeașova Vera către Primăria comunei Budei privind constatarea dobândirii dreptului de proprietate asupra bunului imobil prin uzucapiune pînă pe data de 28 iulie 2022 cu înlăturarea neajunsurilor expuse în încheiere.

Prin *încheierea Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 28 iulie 2022* (f.d.28) a fost primită în procedură cererea lui Cudeașova Vera.

Prin *încheierea președintelui interimar al Judecătoriei Cahul din 11 aprilie 2023* (f.d.50-51) s-a dispus redistribuirea aleatorie a cauzelor aflate în procedura judecătorului demisionat Svetlana Uzun către alte complete de judecată, prin intermediul PIGD inclusiv a prezentului dosar.

Ulterior, potrivit Fișei de repartizare repetată a dosarului extrasă din PIGP, cauza Cudeașova Vera prin intermediul avocatului Arnaut Alexandru către Primăria comunei Budei privind constatarea dobândirii dreptului de proprietate asupra bunului imobil prin uzucapiune a fost repartizată judecătorului Leonid Turculeț la data de 11 aprilie 2023.

Prin *încheierea Judecătoriei Cahul sediul Central din 13 aprilie 2023* (f.d.53): *nu s-a dat curs cererii depuse* în procedură specială de Cudeașova Vera, reprezentată de avocatul Arnaut Alexandru privind constatarea dobândirii dreptului de proprietate asupra bunului imobil prin uzucapiune. S-a comunicat petiționarului despre necesitatea înlăturării neajunsurilor indicate în încheiere, acordîndu-i pentru aceasta un termen de 15 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză. S-a explicat petiționarului că în caz dacă nu va lichidat

neajunsurile menționate, cererea nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

În argumentarea încheierii sunt invocate următoarele motive precum că, conform art.328 Cod de procedură civilă, la cererea de uzucapiune se vor anexa: un certificat eliberat de autoritatea competentă din care rezultă faptul că moștenirea titularului înregistrat în registrul de publicitate prevăzut de lege a fost sau nu deschisă, iar în caz afirmativ cine sunt moștenitorii; în cazul imobilelor, un certificat eliberat de primăria în a cărei rază teritorială este situat imobilul din care să rezulte că aceasta nu face parte din domeniul public al statului sau al unității administrativ-teritoriale; certificatul privind absența datoriilor la bugetul public național al petiţionarului; lipsa cuprinzând numele, prenumele și domiciliul a cel puțin 2 martori iar acest circumstanțe legale nu au fost respectate la depunerea cererii, iar pentru a o primi în procedură, petentul urmează să prezinte actele menţionate.

Prin *Încheierea Judecătoriei Cahul sediul Central din 22 mai 2023* (f.d.57): s-a restituit cererea depusă în procedura specială de Cudeașova Vera, reprezentată de avocatul Arnaut Alexandru privind constatarea dobândirii dreptului de proprietate asupra bunului imobil prin uzucapiune. S-a remis petentei copia de pe încheierea în cauză cu cererea de chemare în judecata și anexe. S-a explicat petentei că restituirea cererii nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași petent, cu aceeași acțiune dacă a lichidat încălcările.

Colegiul judiciar consideră eronată concluzia primei instanței precum că, din încheierea Judecătoriei Cahul din 13 aprilie 2023 se atestă că cererea petentei a fost depusă fără respectarea condițiilor art.167 alin.(1) lit.c) și art.328 Cod de procedură civilă iar în caz de neprezentarea actelor solicitate de norma legală sus enunțată, s-a explicat petentului că cererea nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate, va fi restituită. Petenta nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea menționată în termenul stabilit, în pofida faptului că a recepționat încheierea dată.

Lecturând materialele cauzei, instanţa de recurs, atestă următoarele: prin *încheierea Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 28 iulie 2022* (f.d.28) a fost primită în procedură cererea de chemare în judecată depusă de Cudeașova Vera prin intermediul avocatului Arnaut Alexandru către Primăria comunei Budei privind constatarea dobândirii dreptului de proprietate asupra bunului imobil prin uzucapiune.

Totodată, în cadrul ședinței de pregătire a cauzei spre dezbateri judiciare din 06 septembrie 2022, instanța de judecată a dispus solicitarea informației de la Agenția Servicii Publice privind decesul lui Beloșițchii Dmitrii cît și admisă

cererea avocatului privind audierea martorilor Dermenji Valentin, Dermenji Vladimir, Stepanova Anna, cu amânarea cauzei pentru data de 01 decembrie 2022 (f.d.33).

În ședința de judecată din 01 decembrie 2022, instanța de fond a obligat reclamanta să prezinte un șir de acte cu amânarea examinării cauzei pentru 18 ianuarie 2023 (f.d.41).

Examinarea cauzei din 18 ianuarie 2023 nu a avut loc pe motiv că judecătorul a fost antrenat la seminar (f.d.47), cît și ședința din data de 14 martie 2023 asemenea a fost amânată pe motivul neprezentării părţilor (f.d.48).

Astfel, prezenta cauză la data de 11 aprilie 2023 a fost repartizată repetat altui judecător.

În circumstanțele descrise cu certitudine se atestă că, prezenta cauză civilă repartizată repetat în instanța de judecată, se află la stadia de examinare și nicidecum la stadia de primirea a acțiuni civile iar instanța de fond eronat a aplicat prevederile normei Codului de procedură civilă - art.171 alin.(1),(2) Cod de procedură civilă, deoarece aceste norme se aplică doar la faza intentării procesului civil.

În acest context, Colegiul judiciar menționează că motivele ce au stat la baza emiterii mai întâi a încheierii de a nu da curs iar ulterior încheierii de restituire cererii, referitor la prezentarea actelor conform art.328 Cod de procedură civilă, țin de administrarea a probelor în procesul civil, ceea ce urmează să fie efectuate deja în cazul examinării cauzei.

În consecință, instanţa de recurs notează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție *(CEDO, hot. Campbell şi Fell vs. Marea Britanie din25.02.1982)*. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă şi reală, iar nu iluzorie şi teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție *(CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).*

Mai mul, conform jurisprudenței constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prevederile art. 6§1 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, asigură oricărei persoane dreptul de a înainta pretenție cu privire la drepturile şi obligațiile sale cu caracter civil în faţa unei instanțe judecătorești sau tribunal, în acest fel cuprinde „*dreptul la o instanţă*", din care dreptul de a institui proceduri în faţa instanțelor judecătorești în litigiile civile, constituie un aspect *(speța Prodan c. Moldovei (hotărîrea din 18 mai 2004, definitivă din 10 noiembrie 2004)*.

Dreptul de acces la o instanță este un element inerent al garanțiilor consacrate de art. 6 CEDO [Zubac împotriva Croației (MC), pct. 76]. Fiecare justițiabil are dreptul să prezinte în fața unei instanțe orice contestație referitoare la „drepturile și obligațiile sale cu caracter civil”.

Astfel, art. 6 § 1 consacră „dreptul la instanță”, pentru care „dreptul de acces”, și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, constituie un aspect [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 36; NaïtLiman împotriva Elveției (MC), pct. 113]. „Dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut: drepturile pot da naștere la limitări, dar nu pot restricționa accesul liber al unui individ într-un mod sau până la un punct astfel încât dreptul să fie afectat în însăși esența sa [Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 229; Baka împotriva Ungariei (MC), pct. 120; Naït-Liman împotriva Elveției (MC), pct. 114). În plus, limitările nu sunt compatibile cu art. 6 § 1 decât dacă urmăresc un scop legitim și dacă există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul vizat [Parohia Greco-Catolică Lupeni și alții împotriva României (MC), pct. 89; NaïtLiman împotriva Elveției (MC), pct. 115].

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate din 22 mai 2023, or, menținerea acestora, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a drepturilor lui Cudeașova Vera de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate şi de Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, precum şi îngrădirea accesului la justiție.

Pe cale de consecință, Colegiul judiciar concluzionează asupra necesității admiterii recursului declarat de către avocatul Arnaut Alexandr în interesele reclamantei Cudeașova Vera, casării încheierii Judecătoriei Cahul sediul Centru din 22 mai 2023 și restituirii cauzei spre judecare în instanța de fond, la faza primirii cererii de chemare în judecată.

În baza celor expuse, potrivit prevederilor *art. 427 lit. b), art.428 Cod de procedură civilă,* Colegiul judiciar –

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de avocatul Arnaut Alexandr în interesele reclamantei Cudeașova Vera.

Se casează integral *încheierea Judecătoriei Cahul sediul Central din 22 mai 2023* privind restituirea cererii depuse în procedură specială de Cudeașova Vera prin intermediul avocatului Arnaut Alexandru către Primăria comunei Budei privind constatarea dobândirii dreptului de proprietate asupra bunului imobil prin

uzucapiune, cu restituirea cauzei civile la ***Judecătoria Cahul*** *sediul Central* spre judecare de la *stadia de examinare a cauzei în fond*.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele colegiului	*Judecător*	*Judecător*
Galina Vavrin	***Natalia Bondarenco***	***Ion Dănăilă***

Copia corespunde originalului :

Preşedintele colegiului *Galina Vavrin*